

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Н А К А З

від _____ 20__ р.

Київ

№ _____

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад за дистанційною формою навчання

Відповідно до пункту 9 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 500, та з метою надання методичної допомоги суб'єктам надання освітніх послуг щодо належної організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад за дистанційною формою навчання

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад за дистанційною формою навчання, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Національного агентства України з питань державної служби відповідно до розподілу обов'язків та повноважень.

Голова

Наталія АЛЮШИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національного агентства

України з питань державної служби

_____ 2020 року № _____

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації підвищення кваліфікації державних службовців,
голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників
та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування
та депутатів місцевих рад за дистанційною формою навчання

I. Загальні положення

1. Ці Методичні рекомендації підготовлено з метою надання практичної та методичної допомоги суб'єктам надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (далі – провайдери) щодо належної організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад (далі – учасники професійного навчання) за дистанційною формою навчання.

2. У цих Методичних рекомендаціях терміни вживаються у значеннях, що наведені у Законі України «Про освіту», постанові Кабінету Міністрів України від 06 лютого 2019 року № 106 «Про затвердження Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад», наказі НАДС від 10 жовтня 2019 року № 185-19 «Про затвердження Вимог до змісту і структури програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2019 року за № 1159/34130 (далі – Вимоги), наказі НАДС від 26 листопада 2019 року № 211-19 «Про затвердження Порядку організації підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб

місцевого самоврядування», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 02 січня 2020 року за № 5/34288 (далі – Порядок).

Інші терміни у цих Методичних рекомендаціях рекомендується вживати у таких значеннях:

підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання – форма організації професійного навчання, що передбачає індивідуалізований процес набуття та вдосконалення знань, умінь та навичок, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – дистанційне навчання);

асинхронний режим дистанційного навчання – взаємодія викладачів (тренерів) провайдера та учасників професійного навчання, під час якої інтерактивна передача і засвоєння знань, умінь, навичок відбувається в режимі відкладеного часу;

синхронний режим дистанційного навчання – взаємодія викладачів (тренерів) провайдера та учасників професійного навчання, під час якої інтерактивна передача і засвоєння знань, умінь, навичок відбувається в режимі реального часу;

вебресурси програм підвищення кваліфікації (у тому числі дистанційні курси) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння учасниками професійного навчання програм підвищення кваліфікації, яке доступне через Інтернет та/або локальну мережу за допомогою веббраузера та/або інших програмних засобів;

спеціалізоване середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність вебресурсів професійних (сертифікатних) та/або короткострокових програм підвищення кваліфікації (далі – програма підвищення кваліфікації), програмного забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії викладачів (тренерів) та інших осіб, які забезпечують навчальний процес провайдера, учасників професійного навчання, а також управління дистанційним навчанням;

суб'єкти дистанційного навчання – учасники професійного навчання та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (викладачі (тренери), методисти та/або інші особи).

3. Провайдерам з метою організації та проведення дистанційного навчання рекомендується створювати власні або обирати та використовувати вже існуючі не заборонені законодавством спеціалізовані середовища дистанційного навчання.

4. При виборі провайдером спеціалізованого середовища дистанційного навчання рекомендується враховувати такі критерії:

відповідність – наскільки певний сервіс чи ресурс уможливує досягнення очікуваних результатів дистанційного навчання;

універсальність – можливість використання провайдером єдиного спеціалізованого середовища дистанційного навчання для всіх видів навчальних занять;

інтуїтивність – використання спеціалізованого середовища дистанційного навчання має бути інтуїтивно зрозумілим для суб'єктів дистанційного навчання (рекомендується надавати перевагу сервісам чи ресурсам з україномовним інтерфейсом);

доступність – максимальна адаптованість спеціалізованого середовища дистанційного навчання для використання суб'єктами дистанційного навчання на різних апаратних пристроях, в тому числі персональних комп'ютерах, ноутбуках, планшетах, смартфонах тощо;

захищеність – обрання спеціалізованого середовища для дистанційного навчання з урахуванням можливості мінімізації обсягу персональних даних, які фіксуються на ньому при реєстрації суб'єктів дистанційного навчання.

5. Під час розроблення програм підвищення кваліфікації провайдером рекомендується враховувати, що обсяг та тривалість програм підвищення кваліфікації визначаються відповідно до положень пункту 6 розділу II Вимог та пунктів 2, 5, 7 та 9 розділу IV Порядку, згідно з якими, зокрема:

тривалість підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання визначається програмою підвищення кваліфікації;

частка практичної складової у межах загального обсягу навчального часу має становити не менше ніж 60 відсотків;

самостійна робота учасників професійного навчання має становити не більше ніж 20 відсотків від загальної тривалості навчання за відповідною програмою підвищення кваліфікації;

за змішаною формою навчання (поєднання дистанційної та очної форм навчання) частка годин, відведених для проведення дистанційних занять, має

становити від 30 до 70 відсотків від загальної тривалості програми підвищення кваліфікації;

навчання за короткостроковою програмою підвищення кваліфікації обсягом від 0,5 кредиту ЄКТС до 1 кредиту ЄКТС завершується підсумковим контролем. Оцінювання результатів навчання за короткостроковою програмою обсягом до 0,5 кредиту ЄКТС не здійснюється.

6. Провайдерам рекомендується оприлюднювати інформацію про програму підвищення кваліфікації на вебпорталі управління знаннями у сфері професійного навчання «Портал управління знаннями» (далі – Портал управління знаннями) та/або своєму офіційному вебсайті до початку реєстрації учасників професійного навчання на навчання за відповідною програмою підвищення кваліфікації.

II. Організація навчального процесу за дистанційною формою

1. При організації дистанційного навчання провайдерам рекомендовано використовувати синхронний режим, асинхронний режим або їх поєднання, що передбачає віддалену взаємодію суб'єктів дистанційного навчання.

2. Провайдерам рекомендовано забезпечувати налаштування спеціалізованого середовища дистанційного навчання та організувати доступ до нього суб'єктам дистанційного навчання.

У разі потреби провайдерам рекомендовано розробляти інструкції щодо встановлення спеціалізованого середовища дистанційного навчання та/або реєстрації на ньому суб'єктів дистанційного навчання.

3. Провайдерам рекомендується узгоджувати вибір спеціалізованого середовища дистанційного навчання з викладачами (тренерами), що безпосередньо залучені до навчального процесу.

При виборі спеціалізованого середовища дистанційного навчання провайдерам рекомендовано враховувати можливу наявність особливих потреб учасників професійного навчання та універсальність, доступність програмних засобів для організації дистанційного навчання.

4. Провайдерам при організації дистанційного навчання рекомендується звертати увагу на забезпечення безперебійної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання та можливості доступу до інформації та засобів навчально-методичного характеру у спеціалізованому середовищі

дистанційного навчання через різні апаратні засоби (персональні комп'ютери, ноутбуки, планшети, смартфони тощо).

5. З метою організаційного забезпечення та інформаційного супроводу навчального процесу провайдером рекомендовано здійснювати:

консультування учасників професійного навчання з питань організації та проведення навчання за відповідною програмою підвищення кваліфікації за допомогою спеціалізованого середовища дистанційного навчання;

організацію доступу до спеціалізованого середовища дистанційного навчання та необхідних навчально-методичних, дидактичних та інших інформаційних матеріалів, розроблених у межах відповідної програми підвищення кваліфікації;

контроль виконання розкладу занять, самостійних (практичних), тестових завдань учасниками професійного навчання тощо;

проведення підсумкового контролю учасників професійного навчання (у разі потреби);

моніторинг використання учасниками професійного навчання навчально-методичних матеріалів, розміщених у спеціалізованому середовищі дистанційного навчання;

підготовку та видачу сертифікатів/ документів про підвищення кваліфікації за результатами успішного проходження навчання за програмою підвищення кваліфікації та у разі потреби надсилання учасникам професійного навчання цифрових сертифікатів/документів про підвищення кваліфікації або сканованих копій паперових сертифікатів/документів про підвищення кваліфікації, оригінали яких надаються учасникам професійного навчання у визначений провайдером спосіб;

вирішення інших питань, які можуть виникнути під час організації та проведення навчального процесу.

6. Провайдером рекомендовано здійснювати внутрішній моніторинг якості підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання відповідно до розділу VI Порядку.

7. Провайдером рекомендовано забезпечувати за потреби навчання щодо оволодіння технологіями дистанційного навчання викладачів (тренерів) та працівників, які залучені до організації та проведення дистанційного навчання.

8. Організація дистанційного навчання відповідно до пункту 6 розділу IV Порядку передбачає дистанційні заняття, самостійну роботу учасників професійного навчання та контрольні заходи.

9. Провайдерам рекомендується у розкладі занять до кожного виду дистанційних занять зазначати засіб спеціалізованого середовища дистанційного навчання та режим навчання (синхронний/асинхронний).

10. Дистанційні заняття рекомендується проводити у формі лекції, вебінару, практичного заняття, індивідуального виконання ситуаційного завдання, групової та індивідуальної дискусії (у тому числі інтернет-форуму) тощо.

Під час проведення дистанційних занять в асинхронному режимі взаємодію між викладачем (тренером) провайдера та учасниками професійного навчання рекомендовано здійснювати із застосуванням електронної пошти, соціальних мереж, чатів інтернет-форумів та включати такі засоби інформації, як записані презентації (слайд-шоу та аудіо- та відеозаняття) тощо. Відеоконференції, ділові ігри, «мозкові штурми», кейси рекомендується проводити у синхронному режимі.

11. Провайдерам рекомендується визначати самостійну роботу учасників професійного навчання у програмі підвищення кваліфікації, зокрема:

вивчення обов'язкових та/або рекомендованих для опрацювання нормативно-правових актів, літератури, інформаційних ресурсів (матеріалів);

виконання індивідуальних та/або групових, тестових та ситуаційних завдань тощо;

виконання у разі потреби завдань поточного та підсумкового контролю тощо.

У разі потреби провайдерам рекомендується надавати учасникам професійного навчання інструкції щодо виконання самостійних, практичних завдань, передбачених відповідною програмою підвищення кваліфікації, контрольних заходів тощо.

12. Провайдерам під час дистанційного навчання рекомендується передбачати проведення вхідного, поточного та підсумкового контролю з урахуванням пункту 9 розділу IV Порядку, яким визначено, що:

поточний контроль за дистанційною формою навчання може здійснюватися дистанційно з використанням можливостей спеціалізованого середовища дистанційного навчання;

підсумковий контроль за дистанційною формою навчання передбачає проведення контрольних заходів очно. За рішенням провайдера підсумковий контроль може проводитися дистанційно в режимі реального часу.

13. Контрольні заходи, що здійснюються відповідно до програми підвищення кваліфікації дистанційно у режимі реального часу, зокрема відеоконференц-зв'язку, рекомендовано проводити лише за умови забезпечення аутентифікації учасників професійного навчання.

При проведенні контрольних заходів дистанційно у режимі реального часу провайдерам рекомендовано забезпечити:

авторизований доступ учасників професійного навчання до спеціалізованого середовища дистанційного навчання;

можливість визначення часу початку і завершення доступу, тривалості виконання завдань учасниками професійного навчання;

об'єктивність критеріїв перевірки результатів виконання завдань з активним використанням автоматизованих засобів оцінювання знань;

варіативність формування завдань контрольних заходів із використанням алгоритмів випадкового вибору запитань тощо.

14. Викладачу (тренеру) провайдера рекомендовано застосовувати при проведенні контрольних заходів різні типи завдань, у тому числі:

автоматизовані тести для контролю та самоконтролю результатів навчання учасників професійного навчання;

різномірні індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис, аналітична записка, есе тощо) з наданням зворотного зв'язку про результати перевірки результатів навчання учасників професійного навчання за матеріалом, що вивчається;

оцінювання викладачем (тренером) взаємодії та комунікації між учасниками професійного навчання в асинхронному та синхронному режимах за допомогою засобів спеціалізованого середовища дистанційного навчання, опитування, анкетування тощо;

перехресне оцінювання виконання завдань, що здійснюється учасниками професійного навчання стосовно одне одного;

оцінювання результатів виконання учасниками професійного навчання групових завдань;

оцінювання виконання завдань, що потребують розгорнутої комплексної відповіді учасників професійного навчання (наприклад, кейси) тощо.

15. При проведенні дистанційного навчання викладачу (тренеру) провайдера рекомендується надавати учасникам професійного навчання зворотний зв'язок, який може здійснюватися у формі:

спостереження, що передбачає здійснення викладачем (тренером) контролю активності учасників професійного навчання під час проходження навчання та аналіз їх індивідуальної роботи;

обговорення з метою оцінювання викладачем (тренером) активності учасників професійного навчання (обмін інформацією, думками, судженнями тощо), що сприятиме оцінюванню їх рівня знань, умінь, мотивації до навчання, а також проектуванню, коригуванню навчального процесу для досягнення очікуваних результатів навчання учасниками професійного навчання;

оперативний зворотний зв'язок, спрямований на своєчасне виявлення проблемних питань щодо опанування програми підвищення кваліфікації учасниками професійного навчання та надання їм відповідної практичної допомоги;

зворотний зв'язок за результатами групової роботи, що передбачає не тільки оцінювання результатів роботи учасників професійного навчання викладачем (тренером), але й коментарі та рекомендації учасників професійного навчання до результатів роботи інших учасників навчального процесу тощо.

16. Провайдерам рекомендовано визначати норми часу для планування й обліку навчальної роботи викладачів (тренерів) провайдера, які забезпечують проведення дистанційного навчання, згідно додатку до Порядку.

**В.о. директора Генерального
департаменту з питань
професійного розвитку державних
службовців та посадових осіб
місцевого самоврядування**

Людмила РИКОВА